

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор — науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 07 » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

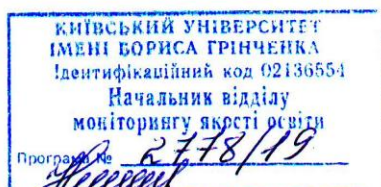
МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА

спеціальності: 025 Музичне мистецтво (Сольний спів)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

освітньо-професійної програми 025.00.02 Сольний спів

підготовки бакалавра музичного мистецтва

Київ - 2019

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	<i>Нормативна</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>4/120</i>	
Курс	<i>2</i>	
Семестр	<i>4</i>	
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>2</i>	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	
Аудиторні	<i>34 години</i>	
Модульний контроль	<i>4 години</i>	
Семестровий контроль	<i>15 годин</i>	
Самостійна робота	<i>7 години</i>	
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Майстерність актора» входить до курсу спеціальних дисциплін.

Зміст курсу обумовлений сучасними розробками проблем сценічної майстерності, теорією творчої діяльності, роботами в галузі мистецтвознавства і музично-театральної практики.

Мета курсу – формування системи практичних вмінь і навичок володіння сценічною культурою, засвоєння елементів виконавського мистецтва, удосконалення культури мови майбутнього артиста, створення музично-сценічного образу і підготовки концертних програм.

Завдання курсу:

- усвідомлення суті і функцій вчень К.С. Станіславського;
- оволодіння знаннями закладеними в основах практик К.С. Станіславського, Є.Б. Вахтангова, А.В. Ефроса, Г.О. Товстоногова та ін..;
- опанування знань і умінь, необхідних для роботи у театралізованих заходах, шоу-програмах, концертах;
- формування досвіду емоційного і свідомого ставлення до слова як головного засобу сценічної дії;
- оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі сценічної майстерності видатних митців вокального мистецтва ХХ-ХХІ ст.
- набуття навичок сценічного мистецтва.

Методи роботи курсу «Музично-театральні студії: Сценічна майстерність» обираються відповідно до учбової теми і залежать від індивідуальних цілей кожного студента.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програмні компетентності**: загальні та фахові (спеціальні).

Загальні

Інформаційна:

– здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.

Методологічна:

– здатність визначити малодосліджені аспекти у професійній галузі, які є актуальними для розвитку вокального та сценічного мистецтва;

– розуміння методології театрального мистецтва.

Самоосвітня:

– розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.

– здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

Фахові (спеціальні)

Здатність (до):

– самостійної роботи з творами різних жанрів, відповідно до програмних вимог;

- аналізу здобутків європейської та національної сценічної майстерності;
- ведення навчально-репетиційної роботи;
- акторської роботи на сценічному майданчику, в навчальних постановках;
- здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного і особистісного розвитку;
- здатність моделювати на практичних заняттях основні види діяльності артиста-вокаліста.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання

- цілісно і грамотно сприймати і виконувати музичні твори, самостійно освоювати сольний і ансамблевий репертуар (відповідно до програмних вимог).
- працювати в колективі, ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом;
- володіти сценічною майстерністю, культурою усного та писемного мовлення, професійною термінологією;
- здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність професійної етики актора театру;
- сутність професійних якостей актора, та його функції;
- особливості роботи актора над собою: роботу над собою в творчому процесі переживання; роботу над собою в творчому процесі втілення;
- специфіку та сутність театрального мистецтва;
- елементи системи Станіславського та досвіт видатних діячів театрального мистецтва;
- елементи сценічної дії акторської майстерності;
- принципи роботи над елементами сценічної дії на матеріалі вправи, етюд, інсценівки;
- метод дійового аналізу ролі;
- етапи роботи над роллю виконавця на матеріалі інсценізації;

вміти:

- розвивати та удосконалювати професійний апарат актора, його психотехніку;
- виховувати в собі постійну потребу пізнання життя та його законів;
- постійно працювати над собою, шляхом індивідуально спрямованого тренінгу та творчого самовиховання;
- сценічної поведінка (за допомогою аналізу життєвої дії в сценічних умовах, а потім аналізу дійового аналізу ролі у запропонованих обставинах);
- володіти елементами сценічної дії;
- формувати професійні навички та уміння, освоювати методичні засоби праці над роллю.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторні				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Робота актора над роллю.						
Тема 1. Пошук драматургії.	4			4		
Тема 2. Робота актора над роллю.	37			30		7
Модульний контроль.	4					
Семестровий контроль	15					
Усього	60			34		7

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Робота актора над одноактівкою.

Тема 1. Пошук драматургії.

Драматургія (від грец. dramaturgein складати драму) – теоретичні принципи створення сценічних образів, так і мистецтво створення емоційного переживання у літературних, театральних, музичних, кінематографічних або телевізійних творах та постановках. Область професійної діяльності людей у театрі та кіно, коли з метою театралізованої постановки авторського твору потрібно окреслити його сюжет, створивши структуру з певних елементів. Розробка такого дизайну і є завданням драматурга.

Відбір одноактних дій. Розробка малюнку ролі. Створення партитури.

Тема 2. Робота актора над роллю.

Чотири періоди: пізнання, переживання, втілення впливу. Пізнання – це підготовчий період. Воно починається з першого знайомства з роллю. Пізнати – отже відчути. Перші враження можуть бути помилковими. Прочитання п'єси.

Другий момент великого підготовчого періоду пізнання – процес аналізу. Продовження знайомства з роллю. Пізнання цілого через вивчення його окремих частин. Результатом артистичного аналізу є відчуття. Артистичний аналіз це, передусім, аналіз почуттів.

Творчі ідеї пізнавального аналізу полягають:

- 1) у вивченні творів;
- 2) у пошуку духовного й іншого матеріалу до творення, ув'язненого у самій п'єсі й підвищенні ролі;
- 3) у пошуку такого ж матеріалу самим артистом (самоаналіз);
- 4) у пошуку творчих збудників, які дають спалахи творчого захоплення і оживляючи ті місця п'єси, що ожили б з першого її прочитання.

Засобами пізнавального аналізу є захват і захоплення. Актор осягає те, що недоступно зору, слуху, свідомості і наодинці витонченому розумінню мистецтва.

Третій творчий період – період втілення – починається з переживання почуттів, переданих за допомогою очей, міміки, слів, жестів і рухів.

Четвертий творчий період – період впливу між актором і глядачем.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	17	17
Робота на практичному занятті	10	17	170
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	2	50
Разом		-	242
Максимальна кількість балів: 242			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Теми	Год.	Бали
Робота актора над роллю.	7	5
Всього:	7	5

Перевірка виконання студентами самостійної роботи, а також її оцінювання здійснюватиметься в процесі аудиторної роботи. Кількість балів залежатиме від дотримання таких вимог:

- своєчасності виконання самостійної роботи;
- повноти та якості її виконання;
- активності, ініціативності та творчого підходу в здобутті знань та практичних умінь.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№	Модульна контрольна робота	Критерії оцінювання		Бали
1.	усне завдання (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо)	своєчасність виконання завдання	1	5
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
2.	письмове завдання (ідейно-тематичний аналіз, дійовий аналіз художнього твору)			5
3.	1-ше практичне завдання (демонстрація, показ, вправа, тощо)			5
4.	2-ге практичне завдання (демонстрація, показ, вправа, тощо)			5
5.	3-тє практичне завдання (демонстрація, показ, вправа, тощо)			5
Максимальна кількість балів				25
Максимальна кількість балів: 25*2=50				50

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Форми семестрового контролю робочим навчальним планом - не передбачено.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	Змістовий модуль I	
Назва модуля	Робота актора над роллю.	
Кількість балів за модуль	242	
Практичні	34 годин	
Назва навчального модуля (практичне заняття) 17*11=1876	Тема 1. Пошук драматургії.	Тема 2. Робота актора над роллю.

Самостійна робота 56	Тема 2.Робота актора над роллю.	
Види поточного контролю 25*2=50б	Модульна контрольна робота	Модульна контрольна робота
Підсумковий контроль	-	
Максимальна кількість балів: 242		

8. Рекомендовані джерела

Основні(базові)

1. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера / Б. Е. Захава. – М. : ГИТИС, 2008. – 430 с.
2. Великие мюзиклы мира / - М.: Олма-прес, 2002. - 704 с.
3. Кнебель М.О. О действенном анализе пьесы и роли / Мария Кнебель. - М. Мистецтво, 1959.
4. Азы актерского мастерства / сост. Е. Р. Ганелин. – СПб. : Речь, 2002. – 239 с.
5. Гиппиус С. В. Актёрский тренинг. Гимнастика чувств / С. В. Гиппиус. – СПб: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2007. – 377 с. : ил. – (Золотой фонд актёрского мастерства).

Допоміжні

1. Пави П. Словарь театра / П. Пави ; пер. с фр. ; под ред. Л. Боженовой. – М. : ГИТИС, 2003. – 514 с.
2. Мочалов Ю. Композиция сценического пространства. Поэтика мизансцены.. Учеб.пособие для учеб. заведений культуры [Текст] / Юрий Александрович Мочалов. — М.: 1981. — 239 с.
3. Станиславский К.С. Актёрский тренинг [Текст] / Константин Сергеевич Станиславский. — М.: АСТ; АСТ Москва: Полиграфиздат; СПб, 2010.
4. Элькис Г.Я. О пластическом тренаже актёра [Текст]: из опыта педагога / Г.Я. Элькис. — К.: Мистецтво, 1986. — 115 с.

5. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.

9. Додаткові ресурси

1. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях із сценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435
2. Книги, статті, підручники з майстерності актора, сценічної мови та руху, історії театру: <http://www.krispen.narod.ru/knigi.html>
http://teatrsemya.ru/dir/aktjorskoe_masterstvo/scenicheskaja_rech/14
3. Артисти ХІХ століття http://posibnyky.vntu.edu.ua/Pr_cult/content/roz14.html